

52112305: สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

คำสำคัญ: เส้นทางจักรยาน / การท่องเที่ยวยั่งยืน / การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยว
พจนานุกรม อุดมกิตติ: การจัดการเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืนในพื้นที่เขตตลิ่ง
ชั้น กรุงเทพมหานคร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ. สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์. 226 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทรัพยากรวัฒนธรรมในพื้นที่เขตตลิ่งชั้นและศึกษา
การท่องเที่ยวโดยจักรยานในพื้นที่เขตตลิ่งชั้นที่ผ่านมาและนำมาเสนอเป็นเส้นทางจักรยานเพื่อการ
ท่องเที่ยวพร้อมทั้งการจัดการเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยใช้วิธีการศึกษาจาก
เอกสาร จากการลงพื้นที่และการใช้แบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลทางด้านทรัพยากรวัฒนธรรมและ
การจัดการท่องเที่ยวโดยจักรยานในพื้นที่เขตตลิ่งชั้นที่ผ่านมา นำผลที่ได้มาประเมินคุณค่าและ
วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคและนำมาเสนอเป็นเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวและ
การจัดการเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืน ภายใต้กรอบแนวคิดการจัดการทรัพยากร
วัฒนธรรม การจัดการท่องเที่ยวยั่งยืนและการจัดการเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว

ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่เขตตลิ่งชั้นเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์และพัฒนาการมาอย่าง
ต่อเนื่องตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงปัจจุบันและมีทรัพยากรวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งทรัพยากร
วัฒนธรรมประเภทวัด ตลาดน้ำ ชุมชนชาวสวนและพิพิธภัณฑ์ที่มีคุณค่าทั้งทางด้านประวัติศาสตร์
ศิลปะหรือเทคนิคจิตวิญญาณ(ความเชื่อ/ความศรัทธา)และคุณค่าต่อวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งมีการ
จัดการการท่องเที่ยวของตลาดน้ำที่ดี มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง นอกจากนี้จากการสำรวจ
เส้นทางและการศึกษาการท่องเที่ยวโดยจักรยานในพื้นที่เขตตลิ่งชั้นที่ผ่านมาพบว่ามีเส้นทาง คสล.
ภายในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยสูง สามารถเข้าถึงวิถีชีวิตชาวสวนได้ ดังนั้น พื้นที่นี้จึงมีความเหมาะสม
ที่จะนำมาพัฒนาเป็นเส้นทางจักรยานเพื่อการท่องเที่ยวได้ แต่มีปัญหาคือการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมมี
การใช้ทรัพยากรวัฒนธรรมอย่างไม่ทั่วถึง ดังนั้นแนวทางการพัฒนาการจัดการเส้นทางจักรยานเพื่อ
การท่องเที่ยวในพื้นที่เขตตลิ่งชั้นต้องคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรวัฒนธรรมในพื้นที่ให้ทั่วถึงด้วย โดยใช้
ตลาดน้ำตลิ่งชั้น ตลาดน้ำคลองลัดมะยม ตลาดน้ำวัดสะพาน ตลาดน้ำวัดตลิ่งชั้นและชุมชนชาวสวนวัด
จำปาเป็นศูนย์กลางการบริการท่องเที่ยวด้วยจักรยานอันจะกระจายตัวทั่วพื้นที่เขตตลิ่งชั้นซึ่งจุด
บริการเหล่านี้ล้วนมีทรัพยากรวัฒนธรรมโดยรอบและมีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากรและศักยภาพ
ทางการท่องเที่ยวอยู่แล้ว หากแต่ต้องมีการจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและพัฒนาสิ่ง
อำนวยความสะดวกและการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างมีระบบเพื่อการท่องเที่ยวที่ดีและยั่งยืน

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

52112305: MAJOR: CULTURAL RESOURCE MANAGEMENT

KEYWORDS: CULTURAL RESOURCE MANAGEMENT / BICYCLE ROUTE / SUSTAINABLE TOURISM

PANAKRIT UDOMKITTI: BICYCLE ROUTE MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE TOURISM IN TALING CHAN AREA BANGKOK. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SUPAPORN JINDAMANEEROJ. 226 pp.

This research is aimed at study about bicycling tour of cultural resources in Taling-Chan area, Bangkok for planning and managing bicycle routes for sustainable tourism. Document study, field study, and questionnaire were used for collecting data about cultural resources and bicycle tour. The data was analyzed to find out the information about cultural resources and bicycle tour in Taling-Chan area for measuring value and investigating SWOT; strengths, weaknesses, opportunities, and threats. The information about culture and SWOT were employed in bicycle routes for tourism planning and bicycle routes for tourism setting based on cultural management framework, sustainable management, and bicycle routes management for tourism. The results of this study showed that Taling-Chan area had history behind and it had been developed from Ayutthaya period until the present. Moreover, there were various kinds of cultural resources such as temples, floating markets, the museums and the simple-way of life of the community what carrying the historical value, arts or technical value, spiritual value, and community value. This area also had the good tourism management especially the floating market management so this kind of market was well-known and popular for both Thai and foreign tourists. This information implied that Taling-Chan area had high capability about tourism. According to the field study and the bicycle tour study in this area, the results showed that the bicycle routes in this area were high secured, shady, and presented the famers' way of life as well. But these areas there are not using the cultural resources thoroughly. Therefore, this area was possible to be developed as bicycle routes for tourism but had to solve using cultural resource provide comprehensive and thorough because there were human resource and the capability about tourism available. The development would be purposed by using Klong Lad Mayom Floating Market, Wat Saparn Floating Market, Wat Klong Lad Mayom Floating Market, and Suan Champa Farmer Community to be the information center point for bicycle tour because they are the tourism resources in close proximity to cultural resources. However, this idea would not be purposed effectively without the participatory management from every relating organization and the development focusing on facilities and public relations for tourism.

Program of Cultural Resource Management

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature .....

Academic Year 2013

Thesis Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือ ความเมตตาจาก รองศาสตราจารย์ สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางจนเกิดความชัดเจนในการศึกษา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งใจในพระคุณของอาจารย์ที่ปรึกษา ท่านนี้เสมอมา เพราะท่านได้ทำหน้าที่เสมือนผู้ปกครอง คอยช่วยเหลือด้านต่างๆ ทั้งการประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ ชี้แนะในด้านการดำเนินชีวิต และเต็มใจช่วยเหลือผู้ศึกษาทุกวิถีทางด้วยความ มุ่งหวังว่าผู้ศึกษาจะจบการศึกษาไปเป็นมหาบัณฑิตที่มีคุณภาพ ทำงานรับใช้สังคมต่อไป ผู้ศึกษาขอ สรรเสริญน้ำใจอันประเสริฐของอาจารย์ที่ปรึกษา และขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาระดับปริญญา มหาบัณฑิตและปริญญาตรีบัณฑิต จากเงินงบประมาณแผ่นดิน ของบัณฑิตวิทยาลัย ประจำปี งบประมาณ 2556 ที่สนับสนุนทุนทรัพย์ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณชวน ชูจันทร์ ผู้ก่อตั้งตลาดน้ำคลองลัดมะยม คุณทวีศักดิ์ ห่วง จันท์ ประธานชุมชนวัดจำปา คุณนพรัตน์ สอนวิทย์ คณะกรรมการดำเนินการตลาดน้ำวัดตลิ่งชัน คุณระพีพัฒน์ เกษโกมล เจ้าหน้าที่ผู้อำนวยการพิเศษ กองการท่องเที่ยว สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครและเจ้าหน้าที่ฝ่ายประสานงานเครือข่ายการท่องเที่ยวภาคประชาสังคม คุณ วรณนรา บุญยีน ประธานคณะกรรมการตลาดน้ำวัดจำปา คุณสิทธิกร ลักษณะิมงศากุล คณะกรรมการ ตลาดน้ำวัดสะพาน คุณสุรเดช เอี่ยมสะอาด ประธานที่ปรึกษาประชาคมตลาดน้ำตลิ่งชัน ตลอดจนเจ้า อาวาส พระสงฆ์ ชาวบ้านและผู้ที่มีความร่วมมือในการให้ข้อมูลทุกท่าน หากไม่มีความเมตตาจาก จากพวกท่าน วิทยานิพนธ์เล่มนี้ก็อาจมีสำเร็จได้ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในความเมตตาของพวก ท่าน ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านอย่างสุดซึ้ง

ขอบคุณเพื่อน พี่ น้องชาวการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมรุ่นที่ 1 และ 2 ทุกท่านที่คอยให้ กำลังใจ ให้คำแนะนำ แบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน รวมทั้งรับฟังปัญหาที่ผู้ศึกษารู้สึกท้อและ ต้องการกำลังใจ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งและตระหนักได้ว่าพวกท่านคือกัลยาณมิตรของผู้ศึกษาตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณอาม่าม่วยนี้ แซ่ลิ้ม ถึงแม้ว่าท่านจะไม่อยู่ในวันที่ผู้ศึกษา สำเร็จการศึกษาแล้ว แต่ผู้ศึกษาก็ยังสำนึกในบุญคุณของท่านที่เลี้ยงดูข้าพเจ้าจนเติบโตและสนับสนุน ข้าพเจ้าเสมอมา และขอบพระคุณอาโกที่สนับสนุนทุนทรัพย์บางส่วนในการสนับสนุนการศึกษา ครั้งนี้ ทั้ง ๆ ที่แต่ละท่านก็มีภาระของตัวเอง และขอบคุณมารดา พี่สาว พี่น้องของผู้ศึกษา ที่ให้กำลังใจ เสมอมา